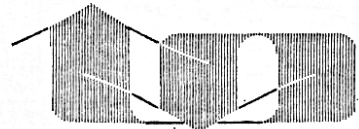

Bedevaart naar piraten

REDACTIE
HERMAN
STOK

in & uit

tekst: HENK VAN GELDER

foto's: EDDY DE JONGH

Radio Noordzee heeft een geweldig programma rond koffietijd. Veronica heeft ook een koffietijdprogramma, maar bij Veronica komt de koffie uit een automaat."

Een fragment uit één van de vele vertelde discussies, vorige week zaterdag aan boord van de Dolfijn, een roestig plezierbootje van de Rederij Jacques Vrolijk NV te Scheveningen, tijdens een Noordzeetrip die ruim honderd belangstellenden langszij bracht bij het Veronica-schip Nordnerney, de Mebo II van Radio Noordzee en het verlaten REM-eiland. De trip was georganiseerd door de Nederlandse afdeling van de Free Radio Organisation, een internationale verzameling van fanatiekelingen, die nog altijd een traan wegpinken bij het horen van bandopnamen van oude piraten als Radio Caroline en Radio London.

MOEILIK

Organisator Hans Verbaan vindt het moeilijk om te vertellen hoeveel leden de FRO telt: "Tja kijk, er zijn zoveel afdelingen, dat is niet zo eenvoudig." Uit andere bron valt te vernemen, dat het er 1.000 zijn in Nederland en 10.000 in Duitsland en België. Verbaan wil ook zijn beroep niet in de krant; hij heeft een rijksbetrekking en rijksambtenaren worden niet geacht aan politiek te doen.

In elk geval kreeg hij meer dan honderd mensen bijeen voor een bedevaartocht: jongelieden uit Nederland, België, Duitsland, Engeland en zelfs een jong echtpaar (met klein dochtertje in zwemvest) uit het Zweedse Uppsala.

Waarom gingen ze mee?

FRO-official Gerard van Dam: "Omdat wij zelf willen uitsmaken waar wij naar luisteren." Hij betreurt de zeeslag tussen Veronica en Noordzee — "maar dat was een zaak tussen de discjockeys. De discjockeys en alle mensen die dichtbij de programma's zitten, stonden erbij. Die wisten van niks." Naar zijn beroep gevraagd, meldt hij alles te doen waar geld mee te verdienen is. En verder zegt hij "zo'n beetje" te werken voor Ronan O'Rahilly, de Engelse piratenpionier en oprichter van Radio Caroline, die nu in de filmproducties zit.

VERONICA

De Dolfijn zette allereerst koers naar het zwarte Veronica-schip. Aan boord ging een bloecnote rond, waarop verzoekplaten voor RNI konden worden gekrabbeld. "Veronica wil niet meedoen," zei de jongeman met het bloecnote. Het eerste velletje was vlak vol, hoofdzakelijk met huidig hitwerk. "Het kunnen er niet té veel worden, hoor," waarschuwde Harry Balk, die 'desgevraagd' meedeelde "managing director" te zijn van RNI. Managing director van RNI — is dat niet John de Mol?

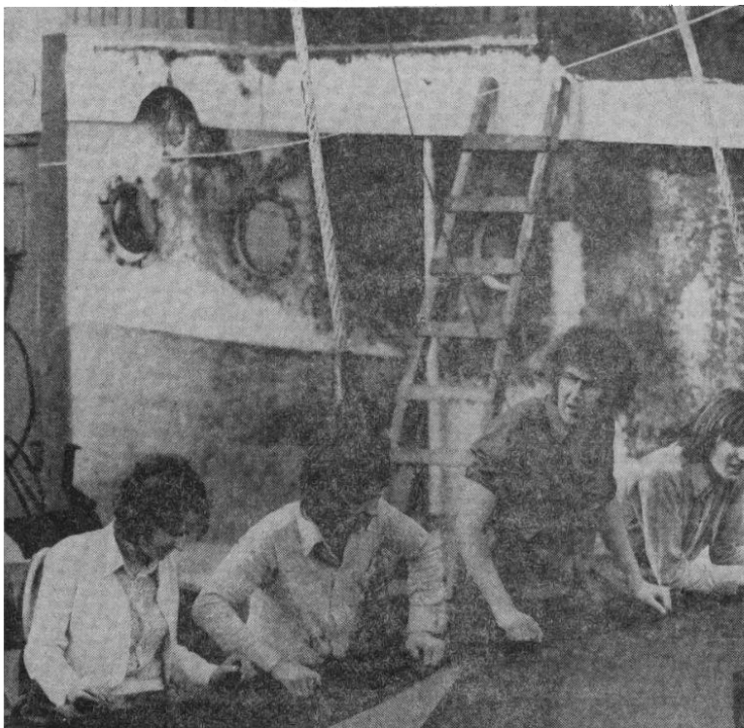
Harry Balk — lang, blond en gekleed in de sportieve Nijenrode-blazer: "Nou nee, John de Mol is meer algemeen directeur. Ik behandel de commerciële kanten, sales promotion en acquisitie en zo. Het gaat trouwens geweldig met Noordzee. Je weet dat het Strengtholm-concern erachter zit en die gooien er tonnen en nog eens tonnen tegenaan. We zouden tot februari kunnen draaien zonder één cent reclame. Maar we zijn nu al over het nul-punt heen, we draaien op winst. Sinds gisteren hebben we alle sigarettenfabrikanten."

NORDERNEY

De piratenfanaten aan boord (gewaand met filmcamera's, fototoestellen en cassette-recorders: gehuld in RNI-shirts en getooid met Free Radio-petjes) zagen de Nordnerney al liggen. Er kwam een grote bos bloemen tevoorschijn en haastig werd op een bloec-

Bloemen voor de bemanning van Veronica

Aan boord van de Mebo II: Elaine West en dj's Alan West en Crispian St. John

te-velletje een groet geschreven: "Aan Veronica, met dank voor de programma's." En toen kapitein Cor zijn Dolfijn dicht genoeg bij het Veronica-schip had gelaveerd, kon de hulde aan de Nordnerney-bemanning worden aangereikt. Luid gejuich, vooral toen AVRO's Televisier-verslaggever Marcel de Groot zijn microfoon erbij hield.

Harry Balk: "Over de bomaanslag bij RNI heeft alleen het commentaar van Veronica in de krant gestaan. Wij hebben bijna niets gezegd. We wachten op de rechtszaak (Veronica-directeur Bull Verwey zal op 7 september terecht staan) dan komt de waarheid vanzelf wel naar voren."

MEBO II

Inmiddels tuurde de kleine Elaine West over de andere reling naar de Mebo II, die in de verte al duidelijk zichtbaar was. Twee weken geleden trouwde ze met Alan West, discjockey bij RNI, en vijf dagen later moest hij alweer naar het schip. De Dolfijn zou haar voor enige uren bij haar al even kleine echtgenoot brengen. In afwachting daarvan werd ze liefdevol begeleid door Peter Holland, sinds tweeënhalve maand de vierde Nederlandse RNI-discjockey. Elaine West heeft de bomaanslag niet zelf gehoord: ze was die dag in Londen en daar is de ontvangst van RNI niet best. "Maar de volgende dag was er een reportage over op het tv-journaal. Ze lieten de stem horen, die op het moment van de aanslag in de ether was bij RNI (Alan West). Ik schrok me een ongeluk, ik dacht: ik kèn die stem, ik kèn die stem, dat is Alan! En ik gooid van schrik een hele kop koffie over m'n gloednieuwe jurk."

Hoe de ontvangst van Veronica is in Londen, weet ze niet. "Ik heb nooit geprobeerd die zender te ontvangen; Veronica heeft me zo'n schok gegeven."

En verder: "Voor mij is de zaak van de vrije radio geen principe-kwestie, maar voor Alan wel. Hij handelt nu dus in strijd met de Engelse wet. Mensen die meewerken aan piratenzenders zijn bij ons in overtredding. Als-ie nu in Engeland zou komen, werd hij opgepakt."

Piraten-expert Paul Harris (zie UIT & IN) weet later te vertellen dat dat zo'n vaart niet loopt. "De politie heeft wel eens discjockeys van RNI ondervraagd, maar er is nooit iemand bestraft. Voor de autoriteiten zijn die discjockeys ongevaarlijk; het zijn alleen maar de jongens die de plaatjes draaien. Meister en Bollier (de eigenaren van RNI) zijn veel belangrijker. Zij zijn persona non grata in Engeland."

GASTVRIJ

Het legioen aan boord van de Dolfijn werd door de bemanning van de Mebo II uiterst vriendelijk ontvangen. De gastvrijheid van RNI was duidelijk groter dan die van Veronica. Alan West nam zijn echtgenote in ontvangst en collega-dj Crispian St. John (met Jimi Hendrix-coiffure) onderhield zich lange tijd met de aanbidders. Ongeveer de helft van de Dolfijn-vaarders waagden zich aan boord van de Mebo II. Maar in de studio's werd niemand toegelaten. Briefjes en groeten werden in snel tempo gewisseld en toen kapitein Cor er genoeg van had en weer verder wilde, moesten in allerijl de laatste gasten van het RNI-schip gehaald worden.

Het bezoek aan het eenzame en verroeste REM-eiland (waar ook nog bloemen werden uitgeworpen) was toen niet meer dan een formaliteit. Alleen Ben Zwaan, werkzaam op de reclame-afdeling van een sigarettenfabrikant en in z'n vrije uren medewerker van de Haagse ziekenhuisomroep, dacht even terug aan de tijd (tien jaar geleden) dat hij discjockey was bij de REM. Maar voor de meeste andere Dolfijn-opvaarders was dat te lang geleden. Ze waren hartelijk onthaald bij Veronica en bij RNI — en dat was het belangrijkste. Overmoedig zei één van hen dan ook: "Zo ik ben op de Mebo II geweest. Nou mogen ze het wat mij betreft verbieden."